

**MOZGÁSKORLÁTOZOTTAK EGYESÜLETEINEK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE**

www.meosz.hu

1032 Budapest, San Marco u. 76.

Telefon: (1)388-2387; (1)388-2388

E-mail: meosz@meosz.hu

Bankszámla szám: 11703006-20034962

Adószám: 19002732-2-41.

MOZGÁSKORLÁTOZOTTAK EGYESÜLETEINEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

H Í R L E V É L

A TAGEGYESÜLETEK SZÁMÁRA

2015/1. december

Írta: Gábor Imola

Tartalomjegyzék

Közlekedési kedvezmények: nem támogatják a javaslatainkat (+melléklet)	2
Ideiglenes parkolási igazolványt javasoltunk (+melléklet)	3
Gyógyászati segédeszközök: egyeztetés a forgalmazókkal (+melléklet).....	4
Gépjárműszerzés: egyeztetés a Duna Lízinggel	5
Lépések a felsőoktatásban tanuló fogyatékos hallgatókért	6
Az ENSZ inkluzív oktatási ajánlása széleskörű társadalmi egyeztetése (+melléklet) ..	8
Hasznos tanácsok a felülvizsgálatokkal és az egyéb vizsgálatokkal kapcsolatban	9

Javasataink a közlekedési kedvezményekre: megdöbbentő választ kaptunk a minisztériumtól (mellékletek csatolva)

Október közepén a MEOSZ részletes előterjesztést küldött az Emberi Erőforrások Minisztériumának, melyben javasoltuk a közlekedőképesség-minősítés felülvizsgálatát, kétféle parkolási igazolvány bevezetését és a gépjárműszerzési rendszer korrekcióját annak érdekében, hogy a súlyosan mozgássérült személyek közlekedési kedvezményei valóban a súlyosan mozgássérült emberek javát szolgálják. A tárca elutasította a javaslatunkat, mert szerinte azok diszkriminálnák a többi fogyatékossgal élő embert. Kovács Ágnes a meosz.hu-nak úgy reagált: ezt a választ nem tudjuk elfogadni, és tovább fogunk harcolni a hátrányos megkülönböztetés ellen.

Az elnök októberi levelében úgy fogalmazott: a közlekedési kedvezmények eredeti célja a mozgáskorlátozottságból eredő közlekedési hátrányok csökkentése volt, de mára a legsúlyosabb hátránnyal küzdő mozgássérült emberek szempontjai háttérbe szorultak.

Parkolási igazolvány sokáig csak a mozgássérült embereknek járt, hisz ők azok, akik a közlekedésükben leginkább akadályozottak. Ma már más fogyatékossgal élők is használhatják, amit a MEOSZ támogat. Sokszor előfordul azonban, hogy sorstársainknak már nem jut hely a mozgássérültek számára kijelölt parkolóhelyeken. Mi csupán azt kérjük, hogy a mozgássérült parkolóhelyeket hagyják meg a súlyosan mozgássérült, kerekesszéket használó embereknek, mert ők csak ezeken a tágasabb helyeken tudnak ki- és beszállni biztonságosan, és nem tudnak hosszan gyalogolni a bejáratig. A többi fogyatékossgal élő embernek nincs ilyen problémája, ők a normál parkolóhelyeken is boldogulnak. Megoldásként azt javasoltuk, hogy legyen kétféle parkolási igazolvány: egy a mostani jogosultságokkal a mozgássérült emberek számára, egy másik pedig a többi fogyatékossgal élő számára, amely az összes kedvezményre jogosítana, de a speciális parkolóhelyekre nem lehetne vele beállni.

Az állam több évtizede támogatja a mozgássérült emberek közlekedését azzal, hogy támogatást nyújt új és használt autó vásárlásához. Teszi ezt többek közt azért is, mert a közösségi közlekedés a mai napig nem akadálymentes, így pl. egy kerekesszékes embernek nem nagyon van más választása, mint autóval közlekedni. Ez a támogatás néhány éve minden fogyatékos embernek jár. Sajnos a rendszert a kormány úgy alakította át, hogy pont a súlyosan mozgássérültek, a kerekesszékesek nem tudnak élni vele. Új autó esetén csak három típusú Suzuki gépkocsi közül lehet választani (Swift, S Cross, Vitara), de a kerekesszéket használók többségének ezek szűkek, a nagyobb méretű, elektromos kerekesszékek pedig nem férnek el egyikben sem. Kovács Ágnes októberi levelében azt kérte: több márkából, tágasabb gépjárművek közül választhassanak az érintettek, hogy mindenki találhasson magának megfelelőt. A súlyosan mozgássérült embereknek pedig egy összeget kért elkülöníteni a gépjárműszerzésre szánt állami kereten belül, amelyből finanszírozni lehetne az egyéni igényeiknek megfelelő, nagyobb méretű gépjárművek megvásárlását, nagyobb támogatással és magasabb összegű átalakítási támogatással, hogy az emelőket és a szükséges átalakításokat fedezni lehessen.

Az előterjesztésben azt is kértük, hogy változtassanak a közlekedőképesség minősítésén, mert a jelenlegi százalékolási rendszer a munkaképesség-változás megállapítására készült, a közlekedőképesség akadályozottságának felmérésére nem alkalmas. A parkolási igazolványhoz vagy a gépjárműszerzéshez 40% egészségkárosodás megállapítása szükséges, ezt azonban kevesen érik el. Erre példákat is hoztunk. A mostani minősítési rendszerben az, akinek a járástávolsága csökkent, lépcsőn járni nem képes csak 11-20%-ot, aki állásában is bizonytalan és járáskor segítséget igényel még mindig csak legfeljebb 30%-ot kaphat. Annak is kevés az esélye a parkolási kártyára, aki derék- és csípőtáji betegségben szenved, vagy akinek a végtagja közepesen bémult. Ha valakinek combközéptől amputálták a lábát, szintén nem jogosult közlekedési kedvezményekre vagy lakás-akadálymentesítési támogatásra, de a csípő, a térd és a boka ízületeinek merevsége sem jogosít fel arra senkit, hogy kedvezményesen parkoljon, vagy kevesebb súlyadót fizessen. Ezek a betegségek mind nem jogosítanak a közlekedési kedvezményekre, ami az eredményeken is

meglátszik: a korábbi jogosultak 60%-a nem megy át a vizsgálatokon. Ugyanakkor a fogyatékosági támogatásban részesülő autista, látás- és hallássérült, értelmi fogyatékos emberek automatikusan, alanyi jogon megkapják a kedvezményeket, anélkül, hogy vizsgálnák a gyaloglási, lépcsőn járási, teherhordási képességüket.

Sajnos a javaslatunkat nem támogatja a szaktárca, pedig többször hangsúlyoztuk: költségvetési kiadást nem igényelnek, csupán jogszabály-módosítást. Nyitrai Imre helyettes államtitkár december közepén érkezett válaszlevelében kifejti: a közlekedőképesség vizsgálatok korszerű minősítési rendszeren alapulnak, komplex megközelítést követnek, beavatkozást nem lát indokoltnak. A parkolási kedvezmények célja – írja – „az általános hátránykompenzáció, amely a jogosultság alapját képező fogyatékos állapotok összehasonlíthatatlanságára tekintettel különbségtételt nem enged meg.” A kétféle parkolási igazolvány bevezetése szerinte szakmailag nem indokolható, és „indokolatlan különbségtétel veszélyét veti fel. A gépjárműszerzési támogatások átalakítására tett javaslatunkat szintén elutasítja, mert szerinte az is felveti az „azonos szabályozási koncepción belüli indokolatlan különbségtétel veszélyét az egyéb fogyatékosággal élő emberek hátrányára.” A helyettes államtitkár úgy véli: az utóbbi időszakban jelentősen bővült a támogatással megvásárolható gépjárművek köre, „így az érintettek számára az állapotuknak megfelelő személygépkocsi kiválasztása is egyszerűsödött.”

Megdöbbenő, hogy a minisztérium szerint a többi fogyatékosággal élő emberrel szembeni diszkriminációnak minősülne, ha olyan intézkedéseket hoznának, amelyeknek köszönhetően a súlyosan mozgássérült személyek közlekedési kedvezményei valóban segítenék a súlyosan mozgáskorlátozott emberek közlekedését. Az illetékesek szerint – akik elvben a mi ügyünket is képviselik a kormányban – nem indokolt egy olyan minősítési rendszer kialakítása, ahol a járnivaló önállóan nem tud, vagy az amputált lábú mozgássérült ember parkolókartát kap. Diszkriminatív lenne szerintük, ha a kerekesszéket használó mozgássérülteknek tartanánk fent a mozgássérült parkolóhelyeket, ahol biztonságosan ki- és be tudnak szállni. Hátrányos megkülönböztetésnek látják, ha az állam által támogatott új gépjárművek között olyan is lenne, amelyben elférnek például az elektromos kerekesszéket használók, vagy azok a családok, ahol ketten is kerekesszékekben ülnek.

Kovács Ágnes elnök minderre úgy reagált: a választ nem tudjuk elfogadni. Nem hagyjuk annyiban, tovább fogunk harcolni a mozgássérült emberek közlekedési kedvezményeiért!

Az előterjesztést és a helyettes államtitkár levelét csatoltuk.

**A MEOSZ ideiglenes parkolási igazolványt javasolt az elhúzó ügyintézés miatt,
az államtitkár nem támogatja**
(mellékletek csatolva)

A MEOSZ-hoz több panasz érkezett, és a sajtóban is sokszor lehetett olvasni arról, hogy a parkolási igazolványok érvényességének meghosszabbítása sok esetben hónapokig, akár fél évnél tovább húzódik, a Szövetség ezért október elején áthidaló megoldásként ideiglenes igazolványt javasolt az ilyen esetekre.

A probléma oka, hogy a hatóságok – megfelelő kapacitások híján – nem tudják időben elvégezni a közlekedőképesség vizsgálatokat, ezzel rendkívül nehéz helyzetbe hozva a mozgásukban súlyosan akadályozott embereket. Nehezen közlekedő sorstársaink hónapokig nem tudják a megszokott módon élni az életüket, intézni az ügyeiket, orvoshoz, bevásárolni járnivaló, és esetenként komoly parkolási bírságokat is kénytelenek fizetni.

A MEOSZ azt javasolta a kormánynak: az elhúzódó ügyintézés idejére állítsanak ki ideiglenes igazolványt az érintetteknek, hogy az állami szervek hibája miatt ne érje őket hátrány. A jogszabály-módosításra szövegszerű javaslatot is küldtünk.

Szóvá tettük azt is, hogy a mozgáskorlátozott emberek a más fogyatékossgal élő emberekhez képest is hátrányba kerülnek e kedvezmény igénybevételekor (is). A fogyatékossgai támogatásban részesülő autista, értelmi sérült, vak- és gyengénlátó emberek ugyanis mozgásképessegük vizsgálata nélkül, alanyi jogon megkapják az igazolványt, míg a mozgásukban súlyosan akadályozott személyek gyakran több hónapra elvesztik a kedvezményt a rehabilitációs szakértői szervek túlterheltsége miatt.

Czibere Károly államtitkár november közepén érkezett válaszában elutasította a javaslatunkat arra hivatkozva, hogy a kormány számos intézkedést hozott annak érdekében, hogy felgyorsítsa a bizottságok munkáját, és bízik abban, hogy a probléma ezeknek köszönhetően a közeljövőben megoldódik. Mi is bízunk, de erősen szkeptikusak vagyunk. December közepén megkaptuk a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium választát is. Ők sem támogatják az ideiglenes igazolványt, és a probléma megoldását nem a jogszabály módosításában, hanem a jogszabályban előírt 60 napos határidő betartásában *(ennyi idő alatt kellene az NRSZH-nak a közlekedő-képesség vizsgálatot elvégeznie – a szerk.)* látják. Mi is azt szeretnénk, ha az állami szervek a törvényben előírt határidőknek eleget téve ellátnák a feladatukat, de eddig sajnos nem ez történt.

A két válaszlevelet csatoljuk!

Gyógyászati segédeszközök: a MEOSZ és a forgalmazók egyeztetése

(mellékletek csatolva)

A felhasználók a gyógyászati segédeszközök felírásakor, átvételekor nem kapnak teljes körű, egységes tájékoztatást, nem egyenlő eséllyel jutnak hozzá az eszközökhöz és az azokkal kapcsolatos információkhoz. Az utóbbi évek megszorításai miatt gyakran jelentkeznek minőségi problémák – értett egyet a MEOSZ elnöksége és a Forgalmazók az Egészségért Szövetség (FESZ) vezetősége azon a megbeszélésen, amelyet november végén tartottak a MEOSZ székházában. A tanácskozáson az is elhangzott, hogy változtatni kell a gyógyászati segédeszközök támogatásának jogi és finanszírozási szabályozásán.

Kovács Ágnes a találkozót megelőzően is egyeztetett már a FESZ-szel, hazánk egyik legnagyobb gyógyászati segédeszköz gyártói-forgalmazói érdekképviseletével, most pedig a két szövetség abban állapodott meg, hogy szoros szakmai együttműködést alakítanak ki a rendszer megújítása érdekében. A MEOSZ elnöke hangsúlyozta: a két Szövetségnek egymással is van mit egyeztetni annak érdekében, hogy a mozgássérült emberek megfelelő színvonalú szolgáltatást kapjanak mind az eszközök kiválasztásakor, megvásárlásakor, mind azok javíttatásakor. Sok panasz érkezik a Szövetséghez olyan esetekről is, amikor nem a megfelelő eszközt rendeli az orvos, vagy a termékkel kapcsolatban egyéb minőségi kifogás merül fel, és a forgalmazó nem akarja visszavenni, pedig erre jogszabályi kötelezettsége van. Az elnök hozzátette: a mozgássérült emberek lettek az áldozatai annak a „játsszámának”, ami a spóroló állam és a profitorientált gyártók, forgalmazók között zajlik. A felhasználók egyre rosszabb minőségű termékeket, egyre alacsonyabb színvonalú szolgáltatásokat kapnak, amin változtatni kell.

A FESZ képviselői elmondták, hogy számukra is a felhasználók elégedettsége a legfontosabb cél. A támogatási rendszer számos ellentmondással terhelt. Egy új, innovatív eszköz támogatásba vétele akár több évig is elhúzódó, költségigényes procedúra. Minél később történik meg egy új gyógyászati segédeszköz támogatásának befogadása, annál később kezdődik el a felhasználók életminőségének javulása. Fontos a felíró orvosok és a felhasználók pontos tájékoztatása is az új technológiákról. A FESZ javasolja, hogy a gyógyászati segédeszköz-választás hatékonyabbá és átláthatóbbá tétele érdekében ne a terméknév, hanem a segédeszköz funkcionalitása alapján történjen meg a segédeszköz felírása. A FESZ képviselői szerint nem csak a TB-támogatással kiszolgálható termékek listáját, de a támogatási rendszer szabályozását is újra kell gondolni. Ez biztosíthatja a választás lehetőségét, a betegek számára a leginkább megfelelő eszközök kiszolgálását az orvosok által meghatározott funkciók figyelembevételével.

Mindkét fél egyetértett abban, hogy a közgyógyellátás a mai formájában ellentmondásos. A legolcsóbb eszközknél magasabb árszintű, modernebb eszközöket csak akkor kaphatják meg a közgyógyellátásban részesülők, ha lemondanak a támogatásról, így nem jutnak hozzá a számukra leginkább megfelelő eszközökhöz. A MEOSZ és a FESZ is javasolta már, hogy a közgyógyellátottaknak legyen szabadon felírható bármelyik támogatott eszköz. Szükség van a fogyasztóvédelem erősítésére, a fogyatékos emberek, segédeszközöket használók tájékoztatására, képzésére.

A Kovács Ágnes által kezdeményezett megbeszélésen a MEOSZ elnöksége és Hegedüs Lajos tiszteletbeli elnök, a FESZ részéről dr. Margitai Barnabás elnök, Belinszky Gabriella elnökségi tag, valamint Róka László főtitkár vett részt. A felek megállapodtak abban, hogy a közeljövőben közös fórumot tartanak, ahol a mozgássérült emberek megoszthatják a FESZ szakembereivel a tapasztalataikat, elmondhatják a panaszait. A FESZ képviselői jelezték: amennyiben valamely tagjukkal szemben panasz érkezik, mert nem járt el tisztességesen, például egy javítás során, úgy az etikai bizottságuk az ügyet kivizsgálja.

A Forgalmazók az Egészségért Szövetség által alapított Fogyasztóvédelmi Szakértői Bizottságtól ingyenes szakértői véleményt kérhetnek a gyógyászati segédeszközöket gyártó vagy kiszolgáló céggel szemben felmerülő panasz vagy minőségi kifogás rendezése érdekében a MEOSZ-egyesületek tagjai is! Az ezzel kapcsolatos tájékoztató anyagot, formanyomtatványokat a hírlevélhez csatolva megküldjük! Az információ hamarosan a FESZ honlapján, a www.gyogvasz.hu oldalon is elérhető lesz.

Kovács Ágnes: a gépjárműszerzési rendszer pont a legsúlyosabban mozgássérült embereknek nem nyújt segítséget

A MEOSZ elnöke novemberben megbeszélést folytatott a gépjárműszerzést bonyolító és finanszírozó Duna Takarékos Bank Zrt. és Duna Lízing Zrt. vezetőivel. Kovács Ágnes nyíltan és határozottan elmondta, hogy a jelenlegi gépjárműszerzési támogatási rendszer nem felel meg a mozgássérült emberek jelentős részének, a súlyosan mozgáskorlátozott embereknek pedig egyáltalán nem biztosít megfelelő új járművet.

A támogatott gépjárművek finanszírozását a Duna Takarékos Bank, illetve a Duna Lízing vette át a Széchenyi Banktól. A két cég vezetői megkeresték a MEOSZ vezetőségét, hogy a gépjárműszerzési rendszerrel egyeztessenek. Az elnök elmondta: a jelenleg választható, új gépjárműtípusok a mozgássérült emberek többségének nem felelnek meg, azok leginkább a többi fogyatékos célcsoportnak jók. Sokkal több márkát, típust kell bevenni a programba. A legmegfelelőbb megoldás az lenne, ha minden mozgássérült ember

szabadon választhatná ki a neki megfelelő gépjármű típust. Kovács Ágnes jelezte: a súlyosan mozgássérült emberek a most elérhető gépkocsi típusokat nem tudják használni. Számukra el kellene különíteni egy keretet, amelyből a jelenleginél nagyobb támogatással olyan, szabadon választott új járművet vehetnének, amely biztosítja számukra az önálló életvitelt. Nemcsak a vásárláshoz, de a gépkocsik átalakításához is lényegesen nagyobb összegű támogatásra van szükségük ahhoz, hogy az egyéni igényeiknek megfelelően át tudják alakítani az autókat. Az elektromos kerekesszékek közlekedőknek nagyobb, tágas autókra, beemelőkre, egyéb speciális átalakításokra van szükségük, amelyek költségesek. De azoknak a családoknak sem nyújt megoldást a mostani rendszer, ahol két, kerekesszéket használó családtag van – magyarázta az elnök a finanszírozó cégek vezetőinek a problémákat.

Kovács Ágnes a lassú és nehézkes ügyintézés is szóvá tette, és azt, hogy az érintetteknek sokszor több száz kilométert kell utazniuk a saját költségükön, mire az ügy végére érnek. Akad olyan is, hogy a mozgássérült ügyfélnek kell elintéznie például a banki dokumentáció közjegyzői hitelesítését, további utazások és költségek árán, ami elfogadhatatlan. Kérte, hogy töröljék el a kötelező hitelfelvételt, és vizsgálják felül a magas THM-et, a finanszírozó cég ne éljen vissza monopol helyzetével! A Szövetség azt sem tartja elfogadhatónak, hogy csak egy biztosítóval lehet szerződni – mondta az elnök.

A Duna Takarékszövetkezet Bank és a Duna Lízing vezetői értékelték az őszinte, nyílt hangvételt, és jelezték: a MEOSZ kéréseit közvetítik a tárca felé. A megbeszélés után nem sokkal jártak is a minisztériumban, ahol elmondásuk szerint a súlyos mozgássérült emberek gépjárműszerzésére vonatkozó javaslatunkat pozitívan fogadták.

Lépések a felsőoktatásban tanuló fogyatékos hallgatókért

Mint arra ti is bizonyára emlékeztek, szeptember végén a sajtóhoz fordultunk a felsőoktatásban tanuló, súlyosan mozgássérült diákok kollégiumi elhelyezési problémái miatt. A MEOSZ ideiglenesen szállást biztosít Endrédi Bálintnak, aki sikeresen felvételizett a Budapesti Gazdasági Főiskolára (BGF), de nem talált magának sem megfelelő, akadálymentes kollégiumi szállást, sem albérletet. A BGF nem rendelkezik akadálymentes kollégiumi férőhellyel, a többi fővárosi egyetem és főiskola sem tudta befogadni.

Közleményben kértük a kormányt, hogy növelje az akadálymentes kollégiumi férőhelyek számát, és alakítson ki olyan kollégiumokat, kollégiumi helyeket is, ahol a súlyosan fogyatékos diákok az akadálymentes környezet mellett mindazokat a segítő szolgáltatásokat is megkaphatják, amelyek szükségesek ahhoz, hogy sikeresen diplomázhassanak. Szeretnénk, ha nem csak az az elvárás fogalmazódna meg a fogyatékos emberek felé, hogy minél nagyobb számban legyenek jelen a nyílt munkaerő piacon – amihez versenyképes tudás szükséges -, hanem az ehhez szükséges feltételeket is biztosítaná az állam.

Az ügy nagy sajtóvisszhangot keltett, számos médium foglalkozott vele: RTL Klub Híradó, Népszabadság, Népszava, Metropol, Szabad Föld, Index, MTV Kosár, 24.hu, Petőfi Rádió, InfoRádió, Nők Lapja Café stb.

A szaktárca nyilatkozataiból kiderült, hogy az idén született egy jogszabályi előírás, miszerint 2018 év végéig a felsőoktatási kollégiumoknak 100 férőhelyenként 1 akadálymentes férőhelyet kell kialakítania. Szomorú, hogy a jogszabályt sem az Országos Fogyatékosügyi Tanács nem véleményezhette, pedig a törvény ezt előírja, sem a fogyatékos emberek szervezeteivel nem egyeztették, így a MEOSZ is csak utólag értesült róla.

Úgy tűnik, hogy a tárca ezt az intézkedést elegendőnek találja a probléma megoldására, a nyilatkozatokból legalábbis nem derült ki, hogy egyéb lépéseket terveznének.

Lépett viszont Aáry-Tamás Lajos, az oktatási jogok biztosja. Kutatást indít a felsőoktatásban tanuló fogyatékos hallgatók jogainak érvényesülésének vizsgálatára, amelyben a MEOSZ is részt fog venni szakértő partnerként. A kutatás nemcsak a kollégiumokra terjed majd ki, hanem az egész felsőoktatásra, arra, hogyan biztosítja számukra a rendszer mindazokat a feltételeket, amelyek szükségesek a sikeres diplomaszerezésükhöz.

Horváth Balázs, a Semmelweis Egyetem fogyatékosügyi koordinátora is együttműködik a MEOSZ-szal, hogy közösen készítsünk javaslatokat a főiskolákon, egyetemeken tevékenykedő koordinátorok munkájának hatékonyabbá tételére.

Az ügy kapcsán a Felsőoktatási Kollégiumok Országos Szövetsége szintén megkereste a MEOSZ elnökét, jelezve, hogy pontos felmérést fognak végezni a kollégiumok akadálymentességéről, és meghívta őt az októberi ülésükre. A szövetségnek nem tagja minden felsőoktatási intézmény, de tagja többek közt a veszprémi, a debreceni, a győri, a miskolci és az Óbudai Egyetem. Az intézmények jelen lévő képviselőitől megtudtuk, hogy mindegyikük rendelkezik akadálymentes férőhellyel, ki kevesebbel, ki többel, és hogy ezek általában nincsenek teljes mértékben kihasználva. A közeljövőben országos szinten nem várható nagyobb kollégiumfejlesztési projekt, az épületek 80 százaléka régi, ahol még nincs megfelelő számú akadálymentes hely, azt önerőből kell megoldaniuk, ami sok esetben gondot okoz. A kollégiumvezetők azt is elmondták, hogy sokszor utólag derül ki egy-egy lakójukról, hogy fogyatékossgal él, emiatt nem tudnak megfelelően felkészülni mondjuk a mozgássérült diákok érkezésére. Ez a felvételi eljárás hibája, de a kollégiumot kérő hallgatók sem jelzik mindig előzetesen, hogy pl. akadálymentes környezetre van szükségük. Kovács Ágnes elmondta: akkor is el kell végezni az előírt akadálymentesítést, ha jelenleg nincsenek kihasználva a kapacitások. Mint mondta: hosszú távon azt a célt kellene elérnünk, hogy minden kollégium minden szobáját használhassa bármelyik diák, ép és fogyatékos egyaránt. Az, hogy kevés fogyatékos diák tanul a felsőoktatásban, az oktatási rendszer egészének a hibája, hisz ennél jóval többen lennének képesek diplomát szerezni, ha a rendszer segítené őket, biztosítaná a szükséges szolgáltatásokat, és megfelelő szemlélettel állnának hozzájuk a pedagógusok. Az elnök együttműködést ajánlott a kollégiumi szövetségnek mind a jelenlegi jogi szabályozás javításában, mind a konkrét, akadálymentesítési kérdésekben. Figyelmükbe ajánlotta a budapesti egyesületünk Egyetemes Tervezés Információs és Kutatóközpontját. A kollégiumi szövetség örült a kezdeményezésnek és nyitott volt az együttműködésre.

Kovács Ágnes levelet írt a Magyar Rektori Konferenciának (MRK) is, amelyben kérte, hogy tűzze napirendjére a fogyatékos emberek felsőoktatási szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek kérdését. Az elnök olyan kérdésekben javasolt együttműködést, mint például a jó gyakorlatok, az érzékeny egyetem koncepciójának elterjesztése, az akadálymentes kollégiumi férőhelyek növelése, az inklúzió erősítése, a fogyatékosügyi koordinátorok munkájának összehangolása, a személyi segítség működési alapjainak megteremtése. A levélre pozitív válasz érkezett, az MRK a jövő év első felében napirendjére tűzi a kérdést, ennek részleteiről januárban egyeztet Kovács Ágnessel a szervezet főtitkára.

Felhívás az ENSZ inkluzív oktatási ajánlása széleskörű társadalmi egyeztetésére
(melléklet)

A MEOSZ célja, hogy a mozgáskorlátozott gyermekek oktatáshoz való joga teljesüljön, és úgy vegyenek részt az oktatásban, hogy a rendszerből kikerülve versenyképes tudást szerezzenek. A múlt hónapban két fontos dokumentum is napvilágot látott az inkluzív oktatással kapcsolatban.

Az ENSZ Fogyatékkal Élő Emberek Jogainak Bizottsága közzétett egy ajánlást az inkluzív oktatás szempontjairól, feltételeiről, amellyel kapcsolatban várja a fogyatékos emberek és szervezeteik észrevételeit. A dokumentum a fogyatékossgal élő emberek jogairól szóló ENSZ egyezmény 24., oktatással foglalkozó cikkelyét egészíti ki. [A nyersfordítás itt érhető el](#), de csatoltan is küldjük.

Kérünk titeket, hogy az ajánlással kapcsolatos észrevételeiket küldjétek el a fogyatekossagugy@meosz.hu címre 2015. december 28-ig! Várunk minden szövegszerű és gyakorlati hozzászólást is!

(Az angol nyelvű eredeti dokumentum és az ENSZ felhívása [itt](#) elérhető.)

Továbbá tájékoztatunk titeket, hogy a fenti dokumentummal egy időben jelent meg az alapvető jogok biztosának jelentése az AJB 343/2015. számú ügyben. A Jelentés azokat a hiányosságokat írja le, amelyeket a gyakorlatban évek óta tapasztalunk: a nevelési tanácsadó és szakértő bizottság hiába ír elő integrált oktatást a sajátos nevelési igényű gyerekek számára, az iskolák többségében szakember hiányra hivatkozva mindez nem valósul meg. [A dokumentum itt elérhető.](#)

Tájékoztató

a megváltozott munkaképességű személyek komplex felülvizsgálatával, valamint a fogyatékos személyek ellátásainak, támogatásainak megállapításához szükséges szakértői vizsgálatokkal kapcsolatos változásokról és a javasolt teendőkről

I. Komplex felülvizsgálatok

A 2012. január 1-jét megelőzően rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban, egészségkárosodott személyek szociális járadékaiban, vagy rehabilitációs járadékban részesülő olyan megváltozott munkaképességű emberek számára, akik a 2011. évi CXCI. törvényben (Mmtv.) szabályozott „önkéntes” komplex felülvizsgálatra jelentkeztek, valamint, akik számára 2012. január 1. napjától rokkantsági ellátást állapítottak meg és a felülvizsgálatuk még nem történt meg, a vizsgálaton való részvételével kapcsolatban változások léptek életbe 2015. augusztus 1-jétől.

1) 2011. évi CXCI. törvény

19. § (1) A rehabilitációs hatóság a komplex minősítés során megállapított körülményekre vonatkozóan felülvizsgálatot (a továbbiakban: felülvizsgálat) végez

- a) az ellátást megállapító döntésben meghatározott időpontban,
- b) az ellátott kérelmére,
- c) a rehabilitációs ellátásban részesülő egészségi állapotában történt, a rehabilitációt lehetetlenné tevő tartós rosszabbodás vagy legalább 60 napi egybefüggő keresőképtelen állapot esetén,
- d) olyan tényről vagy körülményről történő tudomásszerzés esetén, amely valószínűsíti, hogy a korábbi komplex minősítés során megállapított körülmény a megállapítás időpontjában nem állt fenn, vagy
- e) célzott vizsgálatok elrendelése esetén.

(1a) Rokkantsági ellátásban részesülő személy esetén az (1) bekezdés a) pontja szerinti felülvizsgálatot nem kell elvégezni, ha

a) a felülvizsgálatra az ellátás megállapításáról szóló vagy a felülvizsgálati eljárás során hozott döntésben meghatározott időpontban, vagy

b) a felülvizsgálati eljárás megindításának időpontjában

az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig hátralevő időtartam az 5 évet nem haladja meg.

Ők, a reájuk irányadó öregségi nyugdíjkorhatáruk betöltéséig, további vizsgálat nélkül a számukra folyósított rokkantsági ellátást kapják tovább.

Az öregségi nyugdíjkorhatáruk betöltését követően, kérhetik öregségi nyugdíjuk megállapítását, vagy a rokkantsági ellátásuk tovább folyósítását.

II. NRSZH Szakértői Bizottságok eljárási szabályai

A megváltozott munkaképességgel kapcsolatos komplex, valamint az egyéb, fogyatékossgal összefüggő: - fogyatékossgai támogatás, parkolási kártya, lakás akadálymentesítési támogatás, járműadó kedvezmény megszerzéséhez szükséges közlekedőképesség súlyos akadályozottságának megállapítása, felnőtt korú személyek magasabb összegű családi pótlékra jogosultsága, felsőoktatásban igénybe vehető kedvezmények, szociális intézményi elhelyezés, járművezetői engedély megszerzése, stb.- vizsgálatokat végző Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal működésével, eljárásával kapcsolatos, részben megváltozott szabályok.

1) A Nemzeti rehabilitációs Hivatalról (NRSZH) szóló 74/2015. (III. 30.) Korm. rendelet

10. § (1) A rehabilitációs hatóságként, rehabilitációs szakértői szervként vagy orvosszakértői szervként, valamint e feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal és a Hivatal (a továbbiakban együtt:

rehabilitációs hatóság) bizottsági állásfoglalás alapján hozza meg döntését, szakvéleményét, illetve vizsgálja az e rendelet vagy más jogszabály alapján a feladatkörébe tartozó szakkérdést.

(3) A szakértői bizottság legalább **két tagból áll**. A szakértői bizottság **komplex minősítés során legalább négy tagból áll**.

(4) A szakértői bizottságban a nem orvossalakértő tagok száma nem haladhatja meg az orvossalakértő tagok számát.

(5) **A komplex minősítés során a szakértői bizottság**

- a) legalább két tagja orvossalakértő,
- b) legalább egy tagja foglalkozási rehabilitációs szakértő,
- c) legalább egy tagja szociális szakértő.

(7) A szakértői bizottságnak nem lehet tagja, aki részt vett vagy részt vesz a hatósági vagy szakértői eljárásba vont személy (a továbbiakban: érintett személy) gyógykezelésében, szociális gondozásában.

11. § (1) A megkereső hatóság a rehabilitációs hatóság rendelkezésére bocsátja a minősítés elvégzéséhez szükséges iratokat, így

a) az érintett személy egészségi állapotára, gyógykezelésére, rehabilitációjára vonatkozó összefoglaló adatokat tartalmazó háziorvosi, kezelőorvosi véleményt,

b) az a) pont szerinti véleményben feltüntetett körülményekkel összefüggő egészségügyi dokumentációt,

c) ha az érintett személy foglalkoztatott, és a megalapozott minősítéshez ez szükséges, a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatás orvosának tájékoztatóját az érintett személy munkaköri feladatairól, a munkavégzés körülményeiről, kockázati viszonyairól, valamint arról, hogy egészségi állapota alapján jelenlegi munkakörében továbbfoglalkoztatható-e,

d) a jogszabály vagy az eljáró hatóság által rendszeresített formanyomtatványt vagy nyilatkozatot.

(2) A komplex minősítés során a rehabilitációs hatóság

a) a települési önkormányzat jegyzőjétől és a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalától tájékoztatást kérhet az érintett személy szociális helyzetére, szociális ellátásra való jogosultságára vonatkozó adatokról, körülményekről,

b) a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalától tájékoztatást kérhet az érintett személy vonatkozásában az adott térség munkaerő-piaci helyzetéről.

12. § (1) A rehabilitációs hatóság személyes vizsgálatot végez, ha

a) jogszabály azt kötelezővé teszi,

b) a rendelkezésre álló orvosi dokumentáció, egyéb irat alapján megalapozottan nem ítéhető meg az érintett személy állapota, vagy

c) a rendelkezésre álló orvosi dokumentáció, egyéb irat alapján az ellátásra való jogosultságnak a szakértői bizottság által vizsgált feltételei nem állnak fenn.

13. § (1) A hatósági bizonyítvány kiállításának és a szakvélemény elkészítésének határideje **komplex minősítés esetén hatvan nap, egyéb esetben harminc nap**.

Változások

A személyes vizsgálat mellőzhető abban az esetben ha:

- a) a rehabilitációs hatóság vagy jogelődje által kiállított, az érintett személy rendelkezésre álló szakvéleményben, szakhatósági állásfoglalásban, vagy határozatban foglaltak szerint **állapota végleges, ezért újabb felülvizsgálata nem szükséges.**
- b) a rehabilitációs hatóság vagy jogelődje által kiállított, az érintett személy rendelkezésére álló szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás, vagy határozat időbeli hatálya alatt került sor az újabb minősítésre, vagy
- c) az érintett személy állapota a rendelkezésre álló orvosi dokumentáció, egyéb irat alapján megalapozottan megítélhető.

Fontos tanácsok

- 1) Akkor ítéltethető meg megalapozottan, az orvosi dokumentáció alapján, vizsgálat nélkül a megmaradt munkaképesség, az egészségkárosodás, a fogyatékoság mértéke, a közlekedőképesség akadályozottsága, ha a vizsgálat kezdeményezésekor minél frissebb háziorvosi és a fogyatékoság, illetve az egészségkárosodás okával, természetével összefüggő szakorvosi vizsgálati eredmény, állapotleírás kerül a vizsgálat megtörténe előtt csatolásra a vizsgálatot végző szerv részére.

Ezért azt javasoljuk, hogy aki megváltozott munkaképességű személyek komplex, vagy bármely egyéb, fogyatékoságával, egészségkárosodásával, közlekedőképességével kapcsolatos vizsgálatot kezdeményez, vagy ilyen vizsgálatra vár, ennek várható időpontját megelőzően feltétlen kezdeményezzen szakorvosi vizsgálatot, - akár több alkalommal is - vegyen igénybe az egészségi állapota javítása érdekében kezeléseket, az ezekkel kapcsolatos iratok eredeti példányát őrizze meg és másolatban adja át a vizsgálatának kezdeményezésére jogosult szervnek, vagy szakértői bizottságnak.

- 2) A komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról szóló 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet

Változások

- Annak a személynek, akinek egészségi állapota kevesebb mint 30 % - egészségkárosodásának mértéke a 70 %-ot eléri, vagy meghaladja - rehabilitálhatóság foglalkoztatási és szociális szempontú minősítését nem kell elvégezni.
- Akinek az egészségi állapota 31 % - 60 % közötti – 40 % és 69 % között van az egészségkárosodásának a mértéke – a rehabilitálhatóság minősítésére iratai alapján is sor kerülhet, amennyiben az igénylő az ehhez szükséges Nyilatkozat nyomtatványt kitölti és a rehabilitációs hatóság számára az NRSZH által rendszeresített nyomtatványt a háziorvosával is kitölteti, továbbá csatolja hozzá az egészségi állapotára vonatkozó friss szakorvosi leletek, kórházi zárójelentések, egyéb, az egészségi állapotára, fogyatékoságára, szociális helyzetére vonatkozó iratok másolati példányát.
- Aki rendelkezik az egészségkárosodás mértékéről szóló 2011. december 31. után kiállított hatályos NRSZH szakvéleménnyel, szakhatósági állásfoglalással, vagy ezek alapján hozott határozattal – bármely ügyben is kérte és kapta azt – és ezen iratok, valamint a friss háziorvosi, szakorvosi orvosi dokumentáció alapján az egészségi állapot megalapozottan megítélhető, úgy az egészségi állapot, valamint az önellátási, önkiszolgálási képessége, közlekedőképességének akadályozottsága iratok alapján is elbírálható
- Az ügyfél, az eljárás megindításáról írásban értesítést kap. Az értesítés mellékleteként megkapja a háziorvosi beutalót, amelyet a háziorvosával ki kell töltenie. További melléklet a Nyilatkozat nyomtatvány, amelyet az ügyfélnek kell kitöltenie. Az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a Háziorvosi véleményt, a Nyilatkozatot és a minél frissebb szakorvosi leleteket, zárójelentéseket vissza kell küldeni a rehabilitációs hatóság számára. Ha nem küldi vissza az iratokat, akkor személyes vizsgálatára kerül sor!

III. További praktikus tanácsok

- 1) Amennyiben személyes vizsgálat nélkül orvosi dokumentáció, vagy irat alapján bíralták el egészségkárosodásának, fogyatékoságának mértékét, közlekedőképességének akadályozottságát és ez alapján valamely elutasító, vagy számára kedvezőtlen közigazgatási határozatot kapott, akkor javasoljuk, hogy a határozatot fellebbezze meg azzal az indokkal, hogy nem került sor személyes vizsgálatára és ezért az állapotára vonatkozó szakhatósági vélemény nem kellően megalapozott.

- 2) Amennyiben sor került első fokon személyes vizsgálatra, de az első fokú vizsgálat alapján hozott határozattal a szakhatósági állásfoglalásban megállapított munkaképesség, vagy egészségkárosodás mértéke, vagy a rehabilitálhatóság kérdése tekintetében nem ért egyet, akkor a fellebbezésében részletezni kell, hogy a szakhatósági állásfoglalás mely megállapításaival, miért, milyen indokok alapján nem ért egyet. Tehát, ebben az esetben a fellebbezés konkrét okait, indokait meg kell jelölni!
- 3) Csak a közigazgatási határozat ellen lehet fellebbezni, közvetlenül, a határozat alapjául szolgáló szakhatósági vélemény ellen nem lehet. A közigazgatási határozat első része kiemelten tartalmazza, hogy ez az irat h a t á r o z a t, tartalmazza a fellebbezési lehetőségre vonatkozó felhívást, a fellebbezési határidő megjelölésével és a fellebbezés elbírálására jogosult II. fokú hatóság megnevezésével. A fellebbezést az első fokú határozatot hozó hatósághoz – jelenleg ez általában a területi kormányhivatal valamely szerve - kell a megadott határidőn belül benyújtani, de a II. fokú hatóság számára kell címezni. Figyelni kell, hogy a fellebbezés határidőn belül történjen! A határidőbe nem számít bele az első fokú határozat átvételének napja, de egyébként a határidőt naptári napokban kell számítani. A fellebbezést vagy személyesen – ebben az esetben a fellebbezést tartalmazó irat másolatán az átvételt igazoltatni kell, - vagy tértivevényes postai levélben kell az első fokú hatóságnak megküldeni.
- 4) Akinek meghatározott határidőben lejáró bármely kedvezményre, ellátásra jogosító irata, határozata van, – különös tekintettel a meghatározott időtartamig érvényes parkolási kártyára – vagy előre tervezett, belátható időn belül valamely kedvezményt igénybe kíván venni – pl. lakás akadálymentesítési támogatást, járműszerzési támogatást, jogosítvány érvényesítést, vagy jogosítvány szerzést, gépjármű adó kedvezményt, stb. - annak a lejáratú időt, vagy a tervezett igénybevételi időt legalább három - négy hónappal megelőzően célszerű kezdeményezni a kedvezmény meghosszabbítását, vagy a kedvezményre való jogosultság megállapítását. Bár a jogszabály szerint a rehabilitációs orvosszakértői vélemények kiadására 30 napos, komplex vizsgálat esetén 60 napos határidőt határoz meg, ez az esetek jelentős részében nem intéződik el ezen a határidőn belül.
- 5) Nem lehet egyénileg kérni a megváltozott munkaképességű személyek komplex felülvizsgálatának az elvégzését, illetve parkolókártyával, járműadóval, járműszerzési támogatással, lakás akadálymentesítési támogatással kapcsolatos kedvezményekre való jogosultság megállapítását megalapozó vizsgálat elvégzését, ezt minden esetben, csak a kért ellátás, vagy kedvezmény elbírálására jogosult közigazgatási szerv, vagy hatóság kezdeményezheti.
- 6) Lejárt parkolási kártyával, vagy bármely más, lejárt határidejű irattal kedvezményt igénybe venni nem lehet, a jogosulatlan igénybevétele még akkor is súlyos következményekkel – pl. 50.000.- Ft vagy 100.000.- Ft parkolási bírsággal - jár, ha később, a jogosultságot megállapítják.
- 7) Amennyiben bármely hatóság, pl. a parkolási kártya meghosszabbítását végző kormányhivatali szerv ügyintézője azt mondja szóban, hogy a lejárat előtt nem lehet a hosszabbítási kérelmet benyújtani, akkor ennek elutasítását indoklással, jogszabályi hivatkozással írásban kell az ügyintézőtől kérni. Nincs ugyanis olyan jogszabályi rendelkezés, amely megtiltaná, vagy korlátozná az érvényességi tartamon belüli hosszabbítási kérelem benyújtását.

A fenti tájékoztató természetesen csak a legfontosabb információkat tartalmazza, egyedi ügyekben eltérések lehetnek.

Összeállította: dr. Hegedüs Lajos ügyvéd, rehabilitációs humán és műszaki szakértő

2015. december 17.